

NOWA USTAWA EMERYTALNA

(Ciąg dalszy)

136. W przypadkach, w których emeryt odpowiada za przewinienia przewidziane w art. 114, władza emerytalna posiada w stosunku do emerytów, jeśli chodzi o wdrażanie przeciwko nim postępowania dyscyplinarnego, uprawnienia władzy służbowej w stosunku do funkcjonariusza w służbie czynnej.

137. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi jakie komisje dyscyplinarne są właściwe w stosunku do emerytów w tych przypadkach, gdy właściwości tej nie można ustalić na podstawie właściwych przepisów służbowych.

138. W razie orzeczenia przez komisję dyscyplinarną utraty prawa do emerytury, żonie i dzieciom funkcjonariusza może być przyznany zasiłek rodzinny, do którego stosują się odpowiednio przepisy o pensjach wdowich i sierocych.

139. Należności Skarbu Państwa, powstałe w związku ze stosunkiem służbowym funkcjonariusza, mogą być egzekwowane ze świadczeń pieniężnych, należnych funkcjonariuszowi na mocy ustawy, w drodze administracyjnej.

140. 1) Należności Skarbu Państwa i Państwowego Zakładu Emerytalnego, powstałe na skutek wypłat, dokonanych tytułem świadczeń emerytalnych niezgodnie z przepisami ustawy, mogą być egzekwowane w drodze administracyjnej.

2) Jeżeli należności te są egzekwowane ze świadczeń, należnych dłużnikowi na mocy ustawy, nie stosuje się przepisów o pozostawieniu wolnej poza egzekucją pewnej części świadczeń.

141. Państwowy Zakład Emerytalny jest powołany do udzielania swym uczestnikom oraz wdowom i sierotom po nich świadczeń emerytalnych, przewidzianych w ustawie. Świadczenia te Zakład pokrywa z funduszy, utworzonych ze składek i wpłat, otrzymywanych w myśl ustawy.

142. 1) Uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego są:

- 1) funkcjonariusze państwowi mianowani na stałe po dniu 31 stycznia 1934 r.
- 2) funkcjonariusze państwowi mianowani do odwołania (prowizorycznie) lub na pewien okres,
- 3) funkcjonariusze państwowi przyjęci do służby przygotowawczej (praktyki), jeżeli otrzymują uposażenie według właściwych przepisów o uposażeniu,
- 4) żołnierze zawodowi mianowani po dniu 31 stycznia 1934 r.

2) Ministrowie nie są uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego.

3) Rozporządzenie Ministra Skarbu może włączyć do uczestnictwa w Państwowym Zakładzie Emerytalnym innych funkcjonariuszów państwowych i zawodowych żołnierzy, niż wymienieni w ust. 1) oraz pracowników przedsiębiorstw, monopolów, zakładów i innych instytucji państwowych.

143. Państwowy Zakład Emerytalny jest instytucją prawa publicznego i posiada osobowość prawną.

2) Państwowy Zakład Emerytalny jest wolny od wszelkich podatków i opłat stemplowych w zakresie jaki służy Skarbowi Państwa. Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu służy uwolnienie od opłat sądowych.

144. Statut Państwowego Zakładu Emerytalnego ustalony rozporządzeniem Rady Ministrów, określa w szczególności organizację, postępowanie w sprawach emerytalnych oraz nadzór nad Zakładem.

145. 1) Na pokrycie świadczeń, wypłacanych przez Państwowy Zakład Emerytalny, Skarb Państwa uiszcza Zakładowi składki emerytalne od uposażeń uczestników Zakładu oraz kwoty, o których mowa w art. 94.

2) Skarb Państwa pokrywa w szczególności wydatki Państwowego Zakładu Emerytalnego na świadczenia, gdy z uczestnikiem Zakładu został rozwiązany stosunek służbowy, a nie zachodzą warunki, uzasadniające nabycie prawa do emerytury w przypadkach, przewidzianych w art. 13 i 14, oraz wydatki, związane z zaliczeniem do wysługi emerytalnej lat w sposób korzystniejszy niż kalendarzowy.

146. 1) Uczestnik Państwowego Zakładu Emerytalnego powinien w ciągu trzech miesięcy od chwili powstania uczestnictwa zgłosić Zakładowi wszystkie okresy, poprzedzające uczestnictwo, o których zaliczanie do wysługi emerytalnej ubiega się.

2) Państwowy Zakład Emerytalny na podstawie tego zgłoszenia i akt osobowych uczestnika wydaje orzeczenie, ustalające jego wysługę emerytalną przed powstaniem uczestnictwa.

3) Okresów, poprzedzających uczestnictwo w Zakładzie, a nie zaliczonych do wysługi emerytalnej prawomocnym orzeczeniem Zakładu, wydanym w myśl ust. 2), nie uwzględnia się przy ustalaniu praw emerytalnych funkcjonariusza w razie rozwiązania stosunku służbowego.

147. 1) Stosunek służbowy pracowników Państwowego Zakładu Emerytalnego, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na podstawie umowy, ma charakter publiczno-prawny.

2) Pracownicy Państwowego Zakładu Emerytalnego, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny, są uczestnikami Zakładu i nie podlegają obowiązkom ubezpieczenia społecznego. Uposażenia tych pracowników są wolne w tym samym zakresie co u funkcjonariuszów państwowych, od państwowego podatku dochodowego.

3) Rozporządzenie Ministra Skarbu określi stosunki służbowe pracowników Państwowego Zakładu Emerytalnego, w szczególności prawa i obowiązki, uposażenia, prawa emerytalne i pomoc lekarską.

148. Emeryci państw zaborezych, otrzymujący emerytury ze Skarbu Państwa, mogą być pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu naruszenia obowiązków, ciążących na emerytach polskich, ponad to zaś odpowiadają jak za występki służbowe, za czyny, popełnione w okresie rządów zaborezych, a zwrócone przeciw interesom Narodu Polskiego.

149. Otrzymywanie ze Skarbu Państwa zaopatrzenia na mocy ustawy z dnia 23. marca 1922 r. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z 1831 r. 1848 r. i 1863 r. oraz wdów po nich (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212) nie powoduje zawieszenia wypłaty świadczenia w myśl art. 34, p. 2 lub art. 68, ust. 1/ p. 3.

150. 1) Świadczenia, przyznane funkcjonariuszom oraz wdowom i sierotom po nich na mocy ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. są wolne od państwowego podatku dochodowego, jeżeli funkcjonariusz miał w służbie czynnej prawo do uposażenia wolnego od tego podatku.

2) Przepisu ust. 1) nie stosuje się do tych funkcjonariuszów oraz wdów i sierot po nich, którzy na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 czerwca 1934 r. o prawie wyboru zaopatrzenia emerytalnego i o dodatku do uposażenia emerytalnego

rytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 474) wybrali zaopatrzenie emerytalne, jakie otrzymaliby, gdyby stosunek służbowy z funkcjonariuszem został rozwiązany w dniu 31 stycznia 1934 r.

3) Postanowienia ust. 1) stosują się do samych warunków do pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe i monopolów państwowych oraz do pozostałych po nich rodzin.

151. Przepisy ustawy niniejszej o zawieszeniu wypłaty i ograniczeniu świadczenia ciągłego, o utracie prawa do świadczenia oraz o odpowiedzialności emerytów stosują się odpowiednio do osób, otrzymujących świadczenia emerytalne ze Skarbu Państwa na podstawie przepisów, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

152. Wykonanie ustawy niniejszej porusza się Ministrowi Skarbu.

153. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1936 r. z wyjątkiem przepisów art. 136 ust. 1), które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1937 r.

154. 1) Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych w ustawie lub sprzecznych z nią.

2) W szczególności tracą moc następujące przepisy, o ile nie dotyczą praw emerytalnych zawodowych żołnierzy, oraz wdów i sierot po nich:

- 1) ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych w brzmieniu, ogłoszonym w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 20 lutego 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 160) i zmienionym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 521).
- 2) ustawa z dnia 18 marca 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170).
- 3) ustawa z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239).
- 4) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668).
- 5) dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. o zmianie niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. poz. 521).
- 6) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 czerwca 1934 r. o prawie wyboru zaopatrzenia emerytalnego i dodatku do uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.
- 7) art. 8. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) w części, dotyczącej opłaty emerytalnej

DO SZEREGU!

Do Związku Polskich Zrzeszeń Emerytalnych zgłosiły dotychczas swoje przystąpienie i przyjęcie zostały w poczet członków następujące Zrzeszenia:

Związek Emerytów i Pracowników Państwowych Bielsko, Stowarzyszenie Emerytów w Brodach, Pomorski Związek Emerytów w Bydgoszczy, Stowarzyszenie Emerytów w Bydgoszczy, Stowarzyszenie Emerytów w Cieszyńcu, Stowarzyszenie Emerytów Polskich w Gdańsku, Zrzeszenie Emerytów Państwowych w Gorlicach, Stowarzyszenie Emerytów Państwowych w Grybowie, Okręgowy Związek Emerytów w Jarosławiu, Związek Emerytów i Urzędników Państwowych w Katowicach, Wojewódzki Związek Emerytów w Krakowie, Związek Emerytów Państwowych Samopomoc w Krakowie, Polski Związek Emerytów Kolejowych w Krakowie, Zjednoczenie Emerytów w Leżajsku, Stowarzyszenie Emerytów Państwowych w Lublinie, Stowarzyszenie Emerytów, Pracown. Państw. we Lwowie, Powiatowy Związek Emerytów w Łańcucie, Stowarzyszenie Emerytów w Łukowie, Związek Emerytów Państwowych w Makowie Podhalańskim, Związek Emerytów Państwowych i Kolejowych w Mielen, Polski Związek Emerytów Kolejowych Nowy Sącz, Związek Emerytów Państwowych na Poznańskie i Pomorze Poznań, Zjednoczenie Emerytów Państwowych i Kolejowych w Przemyśle, Powiatowy Związek Emery-

tów w Rohatynie, Okręgowy Związek Emerytów w Rzeszowie, Stowarzyszenie Emerytów Państwowych w Samborze, Związek Emerytów Państwowych w Śniatynie, Związek Emerytów Wdów i Sierot w Sokalu, Okręgowy Związek Emerytów Kolejowych w Stanisławowie, Stowarzyszenie Emerytowanych Prac. Państw. w Stanisławowie, Centralny Związek Emerytów w Stryju, Związek Emerytów w Tarnobrzegu, Okręgowy Związek Emerytów w Tarnowie, Wojewódzki Związek Emerytów Kolejowych w Tarnopolu, Wojewódzki Związek Pracowników i Emerytów w Tarnopolu, Zjednoczenie Kolejowców Polskich Sekeja Emerytalna Warszawa, Związek Oficerów w Stanie Spoczynku Warszawa, Zrzeszenie Emerytów Fund. Ubezp. w Warszawie, Związek Emerytów Kolejowych Zarząd Główny Warszawa, Związek Emerytów Stoł. M. Warszawy, Związek Podoficerów w st. sp. w Warszawie, Stowarzyszenie Emerytów w Warszawie, Związek Emerytów i Rencistów w Zagórzu, Związek Emerytów i Rencistów w Zimnejwodzie.

Zgłosiło się ogółem 44 Zrzeszeń Emerytalnych, reprezentujących ponad 40,000 członków.

Prosimy wszystkie Zrzeszenia, które dotychczas nie zgłosiły swego przystąpienia do Związku, by uczyniły to jak najrychlej, gdyż zbliża się termin w którym musimy wykazać naszą solidarność, naszą

siłę i jednolitą wolę do przeprowadzenia naszego głównego postulatu uchylenia krzywdzącego dekretu z r. 1935.

Istnieją dotychczas w Polsce Zrzeszenia Emerytalne, nie odczuwające potrzeby łączenia się do wspólnej pracy dla dobra członków.

Takie Zrzeszenia nie mają racji istnienia.

Czytelników naszych prosimy o podanie wiadomych im Zrzeszeń, nie wymienionych w powyższym spisie, w celu ogłoszenia w następnym numerze „Emeryta“.

Ponieważ z wymienionych Zrzeszeń nie wszystkie wpłaciły należne składki miesięczne, prosimy o ich niezwłoczne uregulowanie.

Czterdzieści tysięcy ludzi uświadomionych, inteligentnych, rozsianych po całym kraju, działających we wszystkich ośrodkach, mających czas i sposobność do prowadzenia stosownej propagandy, to jest siła, którą przy sposobności potrafimy należycie wykorzystać. Z taką organizacją każdy liczyć się musi. Siła nasza wzmoże się w dwójnasób, gdy do Związku przystąpią wszystkie Stowarzyszenia i Związki istniejące na terenach Rzeczypospolitej.

Wierzmy, że nastąpi to w najbliższym czasie, a czas ten jest najwyższy.

WAŻNY WYROK

W dniu 19 października br. Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał zasadniczo orzeczenie na jedną ze skarg emerytów Banku Polskiego, uchylając decyzję Ministerstwa Skarbu z powodu wadliwego postępowania.

W obszernych motywach, Najwyższy Trybunał Administracyjny podniósł, że redukcja uposażeń emerytalnych przez Instytucję bankową była decyzją odmawiającą i powodowała częściową utratę nabytych praw emerytalnych, wobec czego nie można było jednostronnie zmieniać tych praw ze szkodą zainteresowanych emerytów, zwłaszcza w tych instytucjach, których obciążenie z tytułu płaconych

emerytur nie zmienia zbytnio ich położenia gospodarczego.

Zmiana położenia gospodarczego musi być udowodniona, zainteresowani winni byli mieć wgląd w zestawienia bilansowe, muszą mieć możność bronięcia swoich uprawnień.

Wyrok powyższy jest poważnym krokiem przód w naszej walce o uchylenie krzywdzącego obciążenia lat służby i ukrócenia naszych roszczeń emerytalnych, stwierdza w pierwszym rzędzie ważność istnienia praw nabytych i uzna je nieformalność jednostronnego postępowania w tych sprawach, w których i druga strona ma coś do powiedzenia.

W numerze 3 „Emeryta“ z r. b. podaliśmy do wiadomości Czytelników „Memoriał“, wniesiony przez emerytów instytucji bankowych i ubezpieczeniowych w Polsce, którym analogicznie do emerytów państwowych, skrócono lata służby na podstawie dekretu odmiatającego z dnia 3 grudnia 1935 Dz. ust. Nr. 88/35 poz. 547, — wydanego na zasadach dekretu z dnia 22 listopada 1935.

Emeryci instytucji bankowych nie ograniczyli się na samych memoriałach, ale wniesli skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przeciwko niesłusznemu postanowieniu Ministerstwa Skarbu zatwierdzającemu krzywdzące zarządzenia instytucji finansowych.